

сж слѣзли . . . Токо не познавашъ ти, учителю, хората още . . . такъвъ си ни е народътъ: всѣки пази чергата си . . . гледа да си е на страна . . . Ще видишъ: утрѣ е празникъ. а боя се, не ще свѣртимъ и 50 души, за да се разправимъ съ кмета . . .

Странджевъ се заоблича и мислѣше: „отчето е къмъ четиредесетътъ, носи въ душата си още турския страхъ и сжди за хората по себе си.

— Да не избѣгашъ и ти, отче?—каза той изеднажъ и се разсмѣ съ гласъ.

Послѣ влѣзе при тѣхъ и Дѣдо Добри. Той сочеше веселъ, гледаше по па и учителя съ свѣтли очи, поздрави ги съ подмладенъ гласъ и каза като седна:

— Е, ще отлекне на селото . . . биръ че сте я свѣршили снощи не по реда му.

— Така дойде, дѣдо Добре . . . случи се . . . нѣмаше какво да се прави.

— Азъ думамъ, да я поведете кротко . . . работата де . . . Не е нѣщо, а смѣтамъ, да се не изплашатъ хората.

— Хайде, и това!—зина Странджевъ.

— Простъ си ни е народътъ, сине . . . Пъкъ и позаборчлѣха хората, не е като въ турско по бозгуня: добитъкътъ се кардиса, че и земя накупихме сега, а касата тепърва се урежда, та земаха сиромаситъ съ файсъ отъ Наяю чорбаджи . . . Това е.—Пъкъ се и наплашихме, сине, наплашихме се отъ Брайковци: осемъ години сж, държатъ го отъ София, държатъ го отъ града . . . Не е само до нашето село: въ цѣлата каза той коли, той бѣси.

— Е, чакъ — коли и бѣси!—възрази Странджевъ и пакъ му идѣше да се разсмѣ.

Дѣдо Добри обори глава надъ тоягата си и въздѣхна.

— Е, не е, като въ турско, сине токо . . . отъ една страна рѣчи го, е и по-лошо? Защо да си кривимъ душата: слободно е сега по кѣрищата, сама си ходи и женската ни челядь: нѣма ни хайдуги ни чапкѣне . . . Да го кажемъ на кжсо: нѣма го турчинътъ, сполай на Бога, нѣма го, сине! Токо друго дойде по редъ, дѣто не е бивало и не е чувано

— Данъцитъ, нали?

— Голѣми сж, сине!—Че да е и само то. Хе, ужка бѣлгарско стана, наше царство е и наша вѣра, пъкъ то като се огледашъ, само за петъ-шестима . . .

— Да живѣешъ, дѣдо, тѣй рѣчи!

Странджевъ бѣше готовъ да разцѣлува стареца. Но той го прѣкжсна:

— Трай сега, да чуешъ старекша приказка. Турското си бѣше лошо . . . лошо, сине! Ама лошото бѣ по кѣра или у врѣме на бозлукъ. Инакъ, селски си живѣехме харно, що да